

Minister Klimatu i Środowiska

DSA-WEK.050.9.2025.ŁW
3750076.14947582.12073884
Warszawa, 30-04-2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na Interpelację nr K10INT9132 Posłanki Olgi Ewy Semaniuk-Patkowskiej w sprawie stabilności cen energii i bezpieczeństwa transformacji energetycznej wobec globalnych napięć handlowych i zależności importowych, przekazuję informacje w zakresie właściwości Ministra Klimatu i Środowiska.

Ad 1) Jakie działania planuje rząd w celu zapewnienia stabilnych i przewidywalnych cen energii elektrycznej w dłuższej perspektywie, po wygaszeniu obecnych mechanizmów osłonowych?

Ad 6) Czy planowane jest uruchomienie nowego programu wsparcia dla osób zagrożonych ubóstwem energetycznym, w tym dla mieszkańców budynków wielorodzinnych i obszarów wiejskich?

Rząd podejmuje szereg działań mających na celu zapewnienie stabilnych i przewidywalnych cen energii elektrycznej w dłuższej perspektywie, szczególnie po wygaszeniu obecnych mechanizmów osłonowych. W ujęciu strategicznym istotnym narzędziem w tym zakresie jest aktualizacja Krajowego Planu na rzecz Energii i Klimatu (aKPEiK), która zawiera kierunki polityki energetycznej Państwa, w tym działania służące zwiększeniu bezpieczeństwa energetycznego, rozwoju odnawialnych źródeł energii, modernizacji infrastruktury, wspierania efektywności energetycznej, redukcji ubóstwa energetycznego i transportowego oraz w szerszym kontekście – wzmocnienia konkurencyjności krajowej gospodarki.

Zapraszamy do zapoznania się z aKPEiK na stronie <https://www.gov.pl/web/klimat/projekt-krajowego-planu-w-dziedzinie-energii-i-klimatu-do-2030-r--wersja-do-konsultacji-publicznych-z-102024-r>, która szczegółowo przedstawia planowane reformy i inwestycje, mające na celu budowę nowoczesnego, stabilnego i konkurencyjnego systemu energetycznego, służącego obywatelom i gospodarce.

Minister Klimatu i Środowiska na bieżąco monitoruje poziom ubóstwa energetycznego w kraju, a tym samym dostosowuje programy wsparcia do bieżącej sytuacji. W zakresie długoterminowego wsparcia warto wskazać, że MKiŚ uczestniczy w pracach nad Społecznym Funduszem Klimatycznym (dalej: SFK) i jego Planem, nadzorowanym przez

Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, gdzie jednym z komponentów jest mechanizm bezpośredniego finansowego wsparcia mniej zamożnych osób, w tym odbiorców dotkniętych ubóstwem energetycznym. SFK jest jednym z pierwszych dokumentów, w którym rozpatruje się ubóstwo energetyczne jako jeden z elementów wpisujących się w zjawisko ubóstwa społecznego zabezpieczanego przez kompleksowy zestaw działań i narzędzi polityki społecznej w Polsce. Wsparcie długoterminowe w zakresie komponentu bezpośredniego wsparcia dochodów ma realizować Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. MKiŚ wyraził gotowość do wsparcia merytorycznego ministra do spraw zabezpieczenia społecznego w przygotowaniu tego programu.

W ramach regulacji rynków energii elektrycznej Ministerstwo Klimatu i Środowiska na bieżąco monitoruje poziom ubóstwa energetycznego oraz warunki funkcjonowania osób dotkniętych tym zjawiskiem. Działania resortu koncentrują się na równoważeniu pozycji odbiorców końcowych, w tym odbiorców w gospodarstwach domowych narażonych na ubóstwo energetyczne oraz sprzedawców energii elektrycznej. Tworzenie przyjaznego otoczenia prawnego poprzez tworzenie nowych instrumentów prawnych ma na celu nie tylko wzmocnienie pozycji odbiorców, ale także ich aktywizowanie oraz dostęp do informacji i edukacji.

Obecnie w MKiŚ trwają prace nad projektem ustawy o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (UC 84), implementującym do polskiego prawodawstwa dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1711 z dnia 13 czerwca 2024 r. zmieniająca dyrektywy (UE) 2018/2001 i (UE) 2019/944 w odniesieniu do poprawy struktury unijnego rynku energii elektrycznej (dalej: dyrektywa EMD). W proponowanych przepisach wprowadza się przede wszystkim uzupełnienie istniejących już regulacji wzmacniających pozycję odbiorców ubogich energetycznie. W projekcie, w art. 5ga ustawy – Prawo energetyczne, przewidziano m.in. rozszerzenie możliwości skorzystania takich odbiorców z programu wsparcia wobec zaległych i bieżących należności za energię elektryczną lub świadczone usługi. We wniosku do przedsiębiorstwa energetycznego odbiorca dotknięty ubóstwem energetycznym może zaproponować preferowaną przez siebie formę wsparcia, którą przewiduje art. 5ga ust. 3. Sprzedawca energii jest obowiązany do rozpatrzenia wniosku o zastosowanie programu wsparcia w terminie 21 dni od dnia otrzymania tego wniosku i do poinformowania odbiorcy o zastosowanym rozwiązaniu. Obecnie obowiązujące przepisy, w szczególności w art. 6a-6g ustawy – Prawo energetyczne, kompleksowo regulują procedurę wstrzymania dostaw energii elektrycznej do odbiorcy energii elektrycznej w gospodarstwie domowym, w tym do odbiorcy wrażliwego. Przepisy te nie wprowadzają jednak odrębnych mechanizmów w zakresie wstrzymania dostaw energii elektrycznej względem odbiorców dotkniętych ubóstwem energetycznym. Przepisy unijne dopuszczają w tym zakresie zastosowanie różnych instrumentów prawnych, poczynając od promowania dobrowolnych kodeksów w zakresie zapobiegania przypadkom zalegania przez odbiorców z płatnościami i zarządzania takimi przypadkami, promowania edukacji i uświadamiania odbiorców w zakresie ich praw dotyczących zarządzania zadłużeniem, ułatwiania i zachęcania do przekazywania odczytów liczników co trzy miesiące lub, w stosownych przypadkach, w krótszych okresach rozliczeniowych, kończąc na właściwych, ze względu na szczególną sytuację danego państwa członkowskiego, mechanizmach finansowania, bonów i dotacji w celu wspierania płatności rachunków. Ten ostatni mechanizm został w pełni zrealizowany w Polsce dzięki przyjęciu ustaw mających na celu wsparcie odbiorców końcowych energii elektrycznej. W procedowanym projekcie dodatkowo planuje się uzupełnić ustawę o nowy art. 6h, który będzie obowiązywał sprzedawców oraz dystrybutorów energii elektrycznej do udostępniania na swoich portalach informacji dotyczących zużycia tej energii przez odbiorców, przygotowanego przez przedsiębiorstwa kodeksu dobrych praktyk, a także do promowania racjonalnego i oszczędnego zużycia energii elektrycznej przez odbiorcę końcowego. W projekcie ustawy

UC 84 została również zaproponowana zmiana do definicji ubóstwa energetycznego na podstawie art. 2 pkt 52 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1791 z dnia 13 września 2023 r. w sprawie efektywności energetycznej oraz zmieniającej rozporządzenie (UE) 2023/955, do którego odsyła dyrektywa EMD. Zgodnie z tym przepisem ubóstwo energetyczne oznacza brak dostępu gospodarstwa domowego do podstawowych usług energetycznych, w przypadku gdy takie usługi zapewniają podstawowe poziomy i godziwe standardy życia i zdrowia, w tym do odpowiedniego ogrzewania, ciepłej wody, chłodzenia, oświetlenia i energii do zasilania urządzeń, w odpowiednim kontekście krajowym, obowiązującej krajowej polityce społecznej i innych odpowiednich politykach krajowych, który to brak dostępu jest spowodowany połączeniem różnych czynników, w tym co najmniej zbyt wysokimi cenami, niedostatecznym dochodem do dyspozycji, wysokimi wydatkami na energię oraz niską efektywnością energetyczną budynków mieszkalnych. Przytoczona definicja ubóstwa energetycznego jest więc, co do zasady, zaimplementowana do polskiego porządku prawnego w art. 5gb ustawy – Prawo energetyczne, jednak w związku z obowiązkiem wdrożenia dyrektywy 2024/1711 należało ją doprecyzować, dodając do niej przesłankę wysokich cen różnych nośników energii jako czynnik mający wpływ do ubóstwa energetycznego.

Przewiduje się, że regulacje projektu UC 84 wejdą w życie pod koniec 2025 roku. Obecnie trwa analiza zgłoszonych podczas konsultacji publicznych uwag.

Ad 2) Czy rząd analizuje wpływ rosnących ceł i barier handlowych (szczególnie USA–Chiny) na koszty importu komponentów OZE i ich dostępność na rynku polskim?

Rząd monitoruje i analizuje wpływ rosnących ceł i barier handlowych na koszty importu komponentów wykorzystywanych w odnawialnych źródłach energii oraz ich dostępność na polskim rynku. Działania te są prowadzone zarówno na poziomie krajowym, jak i we współpracy z instytucjami unijnymi. Rząd we współpracy z instytucjami branżowymi i przedsiębiorcami sektora OZE, prowadzi analizy ryzyka związanego z ograniczeniami handlowymi oraz rozważa działania mające na celu dywersyfikację źródeł importu i zwiększenie krajowej produkcji niektórych komponentów, by wzmocnić bezpieczeństwo dostaw i stabilność rozwoju sektora OZE.

Ad 3) Czy prowadzone są działania mające na celu dywersyfikację dostaw i rozwój krajowego potencjału produkcji technologii energetycznych – np. paneli PV, falowników, baterii, turbin, systemów sterowania?

W Polsce obowiązuje zasada wolnego rynku, co oznacza, że każdy podmiot ma prawo do swobodnego wyboru dostawców i technologii w tym również w obszarze energetyki. Jednocześnie dostrzegamy strategiczne znaczenie dywersyfikacji dostaw oraz rozwoju krajowego potencjału produkcyjnego w zakresie nowoczesnych technologii energetycznych, takich jak panele fotowoltaiczne, falowniki, baterii, turbiny czy systemy sterowania.

MKIŚ podejmuje działania mające na celu wzmocnienie krajowej produkcji tych elementów, wspierając rozwój przemysłu technologii odnawialnych w Polsce. Staramy się aby jak największa część łańcucha wartości – od badań i rozwoju, przez produkcję, aż po wdrożenie – odbywało się w kraju. W ten sposób zwiększamy niezależność energetyczną, tworzymy miejsca pracy i wspieramy innowacyjność rodzimej gospodarki, zachowując jednocześnie konkurencyjność i otwartość na współpracę międzynarodową.

Ad 4) Czy rząd planuje utworzenie krajowych rezerw strategicznych komponentów energetycznych lub funduszu wspierającego lokalną produkcję i łańcuchy dostaw?

Rząd monitoruje wpływ globalnych uwarunkowań handlowych na sektor odnawialnych źródeł energii, w szczególności w zakresie dostępności oraz kosztów importu komponentów wykorzystywanych w instalacjach OZE. Z uwagi na rosnące znaczenie tego sektora w transformacji energetycznej kraju, kwestia stabilności dostaw i przewidywalności kosztów pozostaje przedmiotem stałej analizy. W obecnych uwarunkowaniach MKiŚ nie planuje utworzenia krajowych rezerw strategicznych komponentów energetycznych, niemniej nie można powyższego wykluczyć w przyszłości. W ramach działań strategicznych rząd wspiera rozwój krajowych łańcuchów dostaw oraz dywersyfikację źródeł pozyskiwania technologii. Działania te mają charakter długofalowy i są elementem strategii wspierającej rozwój nowoczesnej, niskoemisyjnej gospodarki.

Ad 5) Jakie działania podejmuje Ministerstwo Klimatu w celu wsparcia prosumentów, wspólnot energetycznych i samorządów w warunkach rosnących kosztów technologii i utrudnionego dostępu do urządzeń?

Priorytetem Ministerstwa Klimatu i Środowiska jest zapewnienie odpowiednich warunków do zwiększenia wykorzystania potencjału odnawialnych źródeł energii, w tym poprzez produkcję energii w instalacjach OZE przez osoby prywatne, jednostki samorządu terytorialnego i przedsiębiorców, będących prosumentami energii odnawialnej i/ lub członkami społeczności energetycznych.

Mając na uwadze powyższe Ministerstwo Klimatu i Środowiska wspiera rozwój energetyki prosumenckiej i społeczności energetycznych w Polsce w ramach poniższych programów, w tym realizowanych przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Wsparcie dla prosumentów

Program „Mój Prąd” – oferta wsparcia, dostępna w ramach szóstej edycji programu ma na celu popularyzację i wspieranie inwestycji w instalacje fotowoltaiczne przez osoby fizyczne. Uczestnicy tej edycji programu mogą otrzymać wsparcie finansowe w formie dotacji na zakup i montaż paneli fotowoltaicznych, magazynów energii elektrycznej oraz magazynów ciepła. Wysokość wsparcia zależy od rodzaju urządzeń zgłoszonych do dofinansowania, całkowitego poziomu kosztów kwalifikowanych poniesionych przez inwestora i maksymalnego progu dotacji wynikającego z tej edycji programu. W przypadku mikroinstalacji fotowoltaicznych zgłoszonych do przyłączenia do sieci elektroenergetycznej od dnia 1 sierpnia 2024 r. obowiązkowy jest montaż magazynu energii elektrycznej.

Budżet na realizację celu programu Mój Prąd wynosi do 1 850 000 000 zł.

Program „Agroenergia” - celem programu jest zwiększenie produkcji energii ze źródeł odnawialnych w sektorze rolniczym. Rodzajami dofinansowywanych przedsięwzięć są: instalacja fotowoltaiczna, wiatrowa (w tym turbiny pionowe) i pompy ciepła o mocy zainstalowanej powyżej 10 kW i nie większej niż 50 kW, w tym także instalacje hybrydowe oraz towarzyszące im magazyny energii elektrycznej, biogazownie rolnicze wraz z towarzyszącą instalacją wytwarzania biogazu rolniczego oraz elektrownie wodne o mocy nie większej niż 500 kW wraz z towarzyszącymi im magazynami energii.

Program ten realizowany będzie do 2027 r., przy czym zobowiązania (podpisywanie umów) podejmowane będą do 31.12.2025 r. Dofinansowanie będzie udzielane w formie dotacji oraz pożyczki. Nabór dotyczący biogazowni rolniczych i małych elektrowni wodnych został zakończony, natomiast nabory dotyczące instalacji fotowoltaicznych, wiatrowych, pomp ciepła oraz instalacji hybrydowych prowadzone są przez Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Program „Czyste Powietrze” - program priorytetowy, którego celem jest ograniczenie emisji gazów cieplarnianych oraz poprawa jakości powietrza poprzez zmniejszenie zużycia energii konwencjonalnej, potrwa do 2029 r. Program ten skupia się na poprawie efektywności energetycznej budynków, w tym poprzez dotowanie instalacji OZE. W ramach programu beneficjenci mogą ubiegać się o wsparcie finansowe na termomodernizację budynku, której częścią może być montaż instalacji OZE.

Dofinansowanie w tym programie zależy od spełnienia określonych warunków i uzyskania odpowiedniej kalkulacji efektywności energetycznej budynku. Program ten w szczególności obejmuje inwestycje osób fizycznych polegające na demontażu nieefektywnego źródła ciepła na paliwo stałe oraz zastąpienie go nowoczesnym ekologicznym rozwiązaniem tj. pompą ciepła typu powietrze woda albo gruntową pompą ciepła lub innym źródłem ciepła do celów ogrzewania lub ogrzewania i CWU (ciepła woda użytkowa). Dofinansowaniu podlega również zakup i montaż mikroinstalacji fotowoltaicznych.

Ulga termomodernizacyjna

Obecnie właściciele lub współwłaściciele domu jednorodzinnego (także w zabudowie szeregowej lub bliźniaczej) mogą skorzystać z ulgi termomodernizacyjnej.

Zgodnie z załącznikiem do ww. rozporządzenia w sprawie określenia wykazu rodzajów materiałów budowlanych, urządzeń i usług związanych z realizacją przedsięwzięć termomodernizacyjnych, osoby inwestujące we własne instalacje mogą odliczyć do **53.000 zł** w odniesieniu do wszystkich realizowanych przedsięwzięć termomodernizacyjnych w budynkach, których jesteście właścicielem lub współwłaścicielem, wydatki na zakup i montaż:

- pompy ciepła wraz z infrastrukturą niezbędną do jej funkcjonowania, pod warunkiem że pompa ta jest częścią instalacji wykorzystywanej do ogrzewania pomieszczeń lub przygotowania ciepłej wody użytkowej;
- kolektora słonecznego wraz z infrastrukturą niezbędną do jego funkcjonowania;
- ogniwa fotowoltaicznego wraz z infrastrukturą niezbędną do jego funkcjonowania;
- magazynu energii lub magazynu ciepła wraz z infrastrukturą niezbędną do ich funkcjonowania;
- systemu zarządzania energią.

Wsparcie dla społeczności energetycznych

Program KPO – reforma B2.2.2/G1.1.2 Instalacje OZE realizowane przez społeczności energetyczne

Celem programu jest rozwój lokalnych odnawialnych źródeł energii realizowanych przez społeczności energetyczne (w tym klastry energii, spółdzielnie energetyczne oraz inne społeczności energetyczne wynikające z wdrożenia Dyrektywy RED II), grupowo działających prosumentów (prosument zbiorowy i wirtualny) ze szczególnym uwzględnieniem roli JST (w szczególności gminy i związki gmin) tworzących tego typu lokalne społeczności energetyczne.

Program powinien przyczynić się do bardziej zrównoważonego rozwoju energetyki odnawialnej na szczeblu lokalnym, w szczególności lepszego planowania rozwoju OZE oraz dostosowania tego procesu do lokalnych uwarunkowań oraz potrzeb. Program będzie realizowany do połowy 2026 r. a jego zasadniczym elementem jest wsparcie przedinwestycyjne istniejących społeczności energetycznych, jak i podmiotów mających zamiar powołać takie społeczności. W ramach programu przewidziano również wsparcie działań inwestycyjnych o charakterze demonstracyjnym. Dodatkowo, w celu lepszego

skoordynowania całego procesu przewidziano realizację działań wspierających na szczeblu centralnym, w tym wsparcie administracyjne realizacji programu oraz wnioskodawców i ostatecznych odbiorców wsparcia.

W ramach budżetu przewidziano łączną kwotę ok. 845 mln zł.

Więcej informacji znajduje się na stronie www.spolecznoscienergetyczne.gov.pl

Program „Energia dla wsi”

Celem programu jest wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii na terenie gmin wiejskich i miejsko-wiejskich. W ramach wniosków o dotację można ubiegać się o dofinansowanie inwestycji dotyczących budowy: elektrowni wodnych, instalacji wytwarzania energii z biogazu rolniczego w warunkach wysokosprawnej kogeneracji, oraz magazynów energii. W ramach wniosków o pożyczkę można ubiegać się o inwestycje dotyczące budowy: elektrowni wodnych, instalacji wytwarzania energii z biogazu rolniczego w warunkach wysokosprawnej kogeneracji, instalacji wiatrowych oraz instalacji fotowoltaicznych.

Budżet na realizację celu programu wynosił pierwotnie do 1 000 000 tys. zł. w tym:

- dla zwrotnych form dofinansowania – do 515 000 tys. zł.;
- dla bezzwrotnych form dofinansowania – do 485 000 tys. zł.

W wyniku przeprowadzonego pierwszego naboru złożono wnioski na kwotę stanowiącą 200% alokacji programu. Największym zainteresowaniem w ramach programu cieszyły się biogazownie (stanowiły ok. 90% złożonych wniosków). Z uwagi na bardzo duże zainteresowanie programem, uzyskano zgodę Europejskiego Banku Inwestycyjnego na zwiększenie budżetu programu z 1 mld zł do 3 mld zł (w ramach środków VIII edycji Funduszu Modernizacyjnego). Drugi nabór wniosków potrwa do 19 grudnia 2025 r. lub do wyczerpania środków.

Z wyrazami szacunku

Z up. Ministra

Urszula Zielińska
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości

1. Pani Rita Kameduła-Tomaszewska, Departament Spraw Parlamentarnych,
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów